Өзбекстан Республикасы атынан ШЕШИЎШИ ҚАРАР

Некис қаласы

2024-жыл 25-июнь

Нөкис районлар аралық экономикалық судының судьясы Б.Баймуратов басшылығында, судья жәрдемшиси Қ.Пердебаевтың хаткерлигинде, даўагер ўэкили А.Гөбенов (2024-жыл 25-март күнги 76/03-санлы исеним хат тийкарында) қатнасыўында, даўагер Нөкис районы «NOKIS AGRO CLUSTER» ЖШЖниң жуўапкер Нөкис районы "Mirzabek AMT" фермер хожалығынан 16 714 966 сом қарыз өндириў ҳаққындағы даўа арзасын ҳәм қосымша ҳүжжетлерин Қарақалпақстан Республикасы Аўыл хожалығы министрлигиниң имәратында ашық көшпели суд мәжилисинде көрип шығып, төмендегилерди

АНЫКЛАДЫ:

«NOKIS AGRO CLUSTER» ЖШЖти (кейинги орынларда даўагер деп жүритиледи) экономикалық судына даўа арзасы тийкарында мүрэжат етип, "Mirzabek AMT" фермер хожалығынан (кейинги орынларда жуўапкер деп жүритиледи) 16 714 966 сом қарыз өндириўди сораған.

Суд мәжилисинде даўагер ўәкили даўаның талабы тийкарлы болыўы себепли оны қанаатландырыўды сорады.

Жуўапкер суд мәжилисине келмеди. Истиң көрилетуғыны ҳаққында ҳабарланғаны почта ҳүжжети менен тастыйықланады.

Өзбекстан Республикасы Экономикалық процессуал кодекси (кейинги орынларда ЭПК деп жүритиледи)ниң 170-статьясы үшинши бөлиминде исти көриў ўақты ҳәм болатуғын орны ҳаққында тийисли тәртипте ҳабарландырылған жуўапкер, үшинши шаҳслар суд мәжилисине келмесе, даўа олардың жоқлығында шешилиўи мүмкинлиги белгиленген.

Суд, даўагер ўәкилиниң түсиниклерин, ўәжлерин тыңлап, истеги хүжжетлерди үйренип шығып, даўаның талабын қанаатландырыўды мақул тапты.

Өзбекстан Республикасы Пуқаралық кодекси (кейинги орынларда ПК деп жүритиледи)ниң 236-статьясына тийкар, мәжбүриятлар мәжбүрият шәртлерине ҳәм нызамшылық талапларына муўапық, бундай шәртлер ҳәм талаплар болмағанында болса-ис әдетлерине яки әдетте қойылатуғын басқа талапларға муўапық лазым дәрежеде орынланыўы керек.

ПКниң 333-статьясы биринши бөлимине тийкар, қарыздар айыбы болған тәғдирде миннетлеме орынламағаны яки лазым дәрежеде орынламағаны ушын, егер нызамшылықта яки шәртнамада басқаша тәртип белгиленбеген болса, жуўап береди. Қарыздар миннетлемени лазым дәрежеде орынлаў ушын өзине байланыслы болған ҳәмме шараларын көргенлиги дәлилленсе, ол айыпсыз деп табылады.

Истеги хүжжетлерге қарағанда, тәреплер орталарында 2023-жыл 01-март

күни 194-санлы пахта шийки затын жетистириў ҳәм реализация қылыў бойынша шәртнама дүзилген. Шәртнаманың 1.2-бәнтине тийкар, даўагерге 9,3-га жер майданынан жуўапкерге 23,25-тонна пахта шийки затын жеткизиў миннетлемеси, жуўапкерге болса шәртнамада белгиленген тәртипте ҳақысын төлеў миннетлемеси жүкленген.

ЭПКниң 72-статьясында нызамшылыққа муўапық анық дәлиллер менен тастыйықланыўы керек болған ис жағдайлары басқа дәлиллер менен тастыйықланыўы мүмкин емес деп белгиленген.

Шәртнама талапларын даўагер орынлаған. Иске қосылған 2024-жыл 01-январь күнине дүзилген салыстырыў актинде жуўапкер 16 714 966 сомды қарыз сыпатында тән алған. Қарыз сөндирилмегени себепли оны өндириўге тийкар бар.

Суд, даўаның талабын қанаатландырыўды, жуўапкерден даўагер пайдасына 16 714 966 сом қарыз ҳәм 34 000 сом почта қәрежетин өндириўди мақул тапты.

ЭПКниң 118-статьясына тийкар, мәмлекетлик бажы айыпкер шахстан өндирилиўи лазым.

Өзбекстан Республикасы Жоқарғы суды Пленумының 2020-жыл 19декабрь күнги «Экономикалық ислер бойынша суд қәрежетлерин өндириў эмелияты туўрысында"ғы 36-санлы қарарының 16-бәнтинде улыўма қағыйдаға көре, ис бойынша суд қәрежетлери даўада айыплы болып шыққан тәреп төлейди деп түсиник берилген.

Базалық есаплаў муғдарының бир есесиндеги мәмлекетлик бажы жуўапкерден мәмлекет бюджетине өндириледи.

Өзбекстан Республикасы ЭПКниң 118, 176-179-статьяларын басшылыққа алып, суд

КАРАР ЕТТИ:

Даўаның талабы қанаатландырылсын.

Нөкис районы "Mirzabek AMT" фермер хожалығынан Нөкис районы «NOKIS AGRO CLUSTER» ЖШЖниң пайдасына 16 714 966 сом ҳәм 34 000 сом почта ҳәрежети өндирилсин.

"Mirzabek AMT" фермер хожалығынан мәмлекет бюджетине 340 000 сом мәмлекетлик бажы өндирилсин.

Шешиўши қарар қабыл етилген күннен бир айдан кейин нызамлы күшине киреди. Шешиўши қарар нызамлы күшине кириўден соң орынлаў хат(лар) берилсин.

Шешиўши қарар үстинен ол қабыл етилген күннен баслап бир ай ишинде усы суд арқалы Қарақалпақстан Республикасы судына апелляциялық арза бериў (прокурор протест келтириў) яки нызамлы күшине кирген ҳәм апелляция тәртибинде көрилмеген шешиўши қарар үстинен ол нызамлы күшке кирген күннен баслап алты ай ишинде кассация тәртибинде арза бериў (прокурор протест келтириў) мүмкин.

Судья

Б.Баймуратов